

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0248/2014

25. 3. 2014

DOPORUČENÍ RADĚ, KOMISI A EVROPSKÉ SLUŽBĚ PRO VNĚJŠÍ ČINNOST

k úloze televizního, rozhlasového a internetového vysílání při vytváření představy o EU a jejích hodnotách
(2013/2187(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Graham Watson

OBSAH

	Strana
NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU RADĚ, KOMISI A EVROPSKÉ SLUŽBĚ PRO VNĚJŠÍ ČINNOST	3
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	9

NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU RADĚ, KOMISI A EVROPSKÉ SLUŽBĚ PRO VNĚJŠÍ ČINNOST

k úloze televizního, rozhlasového a internetového vysílání při vytváření představy o EU a jejích hodnotách

(2013/2187(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2 a 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na článek 167 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, kterou přijalo Valné shromáždění OSN dne 10. prosince 1948, a na všechny relevantní mezinárodní nástroje v oblasti lidských práv, včetně Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Mezinárodního paktu o ekonomických, sociálních a kulturních právech,
- s ohledem na protokol č. 29 připojený k Lisabonské smlouvě o systému veřejnoprávního vysílání v členských státech¹,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, zejména na článek 11 uvedeného aktu,
- s ohledem na obecné zásady EU pro lidská práva,
- s ohledem na strategický rámec EU a akční plán pro lidská práva a demokracii, které dne 25. června 2012 přijala Rada²,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. října 2007 nazvané „Partnerství pro komunikaci v Evropě“ (COM(2007)0568) a na návrh interinstitucionální dohody o partnerství pro komunikaci v Evropě, který dne 3. října předložila Komise (COM(2007)0569),
- s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2010 o veřejnoprávním vysílání v digitální době: budoucnosti duálního systému³,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2011 o kulturních dimenzích vnější činnosti

¹ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 312.

² Dokument Rady 11855/2012.

³ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 50.

⁴ Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1.

EU¹,

- s ohledem na své usnesení ze dne 11. prosince 2012 o strategii digitální svobody v zahraniční politice EU²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2013 o svobodě tisku a sdělovacích prostředků ve světě³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. října 2013 o výroční zprávě Rady Evropskému parlamentu o společné zahraniční a bezpečnostní politice⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. prosince 2013 o výroční zprávě o stavu lidských práv a demokracie ve světě v roce 2012 a politice Evropské unie v této oblasti⁵,
- s ohledem na Evropskou chartu svobody tisku,
- s ohledem na svá usnesení, a to usnesení ze dne 22. listopadu 2012 o rozšiřování EU: politiky, kritéria a strategické zájmy⁶, ze dne 12. prosince 2013 o zprávě o pokroku Albánie⁷, ze dne 6. února 2014 s názvem Zpráva o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2013⁸, ze dne 6. února 2014 o zprávě o pokroku Bývalé jugoslávské republiky Makedonie za rok 2013⁹, ze dne 16. ledna 2014 o zprávě o pokroku Islandu za rok 2012 a povolebních perspektivách¹⁰, ze dne 16. ledna 2014 o evropském integračním procesu v případě Kosova¹¹, ze dne 6. února 2014 o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2013¹², ze dne 16. ledna 2014 o zprávě o pokroku Srbska za rok 2013¹³, ze dne 12. března 2014 o zprávě o pokroku Turecka za rok 2013¹⁴, ze dne 23. října 2013 o evropské politice sousedství: směrem k posílení partnerství. Postoj Evropského parlamentu ke zprávám za rok 2012¹⁵, ze dne 23. května 2013 o navrácení majetku do zemí arabského jara procházejících procesem transformace¹⁶, ze dne 14. března 2013 o vztazích mezi EU a Čínou¹⁷ a ze dne 13. prosince 2012 obsahující doporučení Evropského parlamentu Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost týkající se jednání o nové dohodě mezi EU a Ruskem¹⁸,
- s ohledem na článek 97 jednacího řádu,

¹ Úř. věst. C 377 E, 7.12.2012, s. 137.

² Přijaté texty, P7_TA(2012)0470.

³ Přijaté texty, P7_TA(2013)0274.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2013)0453.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2013)0575.

⁶ Přijaté texty, P7_TA(2013)0453.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2013)0596.

⁸ Přijaté texty, P7_T(2014)0102.

⁹ Přijaté texty, P7_TA(2014)0103.

¹⁰ Přijaté texty, P7_TA(2014)0041.

¹¹ Přijaté texty, P7_TA(2014)0040.

¹² Přijaté texty, P7_TA(2014)0104.

¹³ Přijaté texty, P7_TA(2014)0039.

¹⁴ Přijaté texty, P7_TA(2014)0235.

¹⁵ Přijaté texty, P7_TA(2013)0446.

¹⁶ Přijaté texty, P7_TA(2013)0224.

¹⁷ Přijaté texty, P7_TA(2013)0097.

¹⁸ Přijaté texty, P7_TA(2012)0505.

- s ohledem na doporučení Výboru pro zahraniční věci (A7-0248/2014),
- A. vzhledem k tomu, že nezávislé evropské audiovizuální sdělovací prostředky zprostředkovávají evropské i světové veřejnosti společnou vizi a podporují hodnoty zakotvené ve Smlouvách EU, jako jsou lidská práva a základní svobody včetně svobody projevu, ale i pluralismus, nezávislé myšlení, kulturní rozmanitost, pluralitu názorů a základní hodnotu spočívající v prosazování nenásilného řešení konfliktů, tolerance a respektu, a to jak v rámci EU, tak v kontextu jejich vnějších vztahů;
- B. vzhledem k tomu, že jakékoli ohrožení nezávislosti sdělovacích prostředků, ať už na základě vládních zásahů, zastrašování novinářů, nedostatečné transparentnosti ve vlastnických strukturách nebo na základě upřednostnění komerčních zájmů, narušuje v každé zemi svobodu sdělovacích prostředků a pluralismus;
- C. vzhledem k tomu, že bez ohledu na úlohu EU při dohledu nad uplatňováním článku 11 Listiny základních práv Evropské unie při provádění právních předpisů EU za strany členských států nesou hlavní odpovědnost za to, že bude zaručena a chráněna svoboda projevu a sdělovacích prostředků, vlády; vzhledem k tomu, že v právních předpisech EU, zejména v protokolu č. 29 připojeném k SEU, je zakotveno, že systém veřejného vysílání v členských státech přímo souvisí s demokratickými, sociálními a kulturními potřebami každé společnosti a s potřebou zachovat pluralitu sdělovacích prostředků;
- D. vzhledem k tomu, že rozhlasové a televizní vysílání, které je stále více doplňováno internetovými mediálními službami, je účinným a nákladově efektivním způsobem umožňujícím oslovit občany Evropy a třetích zemí a představuje hlavní zdroj informací pro většinu občanů EU i mimo ni;
- E. vzhledem k tomu, že nové digitální a internetové mediální platformy přispívají ke zvýšení rozmanitosti a pluralismu a mají zvláštní význam v zemích, kde je přístup k tradičnějším zdrojům informací omezený;
- F. vzhledem k tomu, že evropské sdělovací prostředky s mezinárodním vysíláním mohou hrát významnou úlohu při celosvětové propagaci hodnot demokracie, svobody sdělovacích prostředků a lidských práv, při vyjasňování různého vnímání v různých státech, seznamování s politikami EU, utváření skutečné evropské perspektivy a při poskytování spolehlivých a kvalitních informací pro veřejnost, a to především na základě pevného a nepolevujícího odhodlání dodržovat zásadu novinářské objektivit;
- G. vzhledem k tomu, že vysílání s cílem šířit demokracii a podporovat lidská práva ve třetích zemích nespadá výslovně do působnosti mediální politiky EU;
- H. vzhledem k tomu, že je nutné v rámci vnějších vztahů EU vytvořit soudržnou evropskou strategii pro mediální vysílání, na jejímž základě by bylo možno prosazovat základní hodnoty EU a její cíle jako aktéra globálního dění a utvářet diskusi a prohlubovat pochopení problémů zahraniční politiky;
- I. vzhledem k tomu, že počáteční unijní financování „Evropského rádia pro Bělorusko“ a průběžná projektová podpora nezávislého televizního a rozhlasového vysílání ve třetích zemích jsou dobrým příkladem toho, jak lze podporovat svobodu projevu a další základní

práva a svobody v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP);

- J. vzhledem k tomu, že vytvoření evropské rozhlasové služby s celosvětovým působením by bylo velmi užitečným a komplexním nástrojem z hlediska vnějších vztahů EU a prosazování všeobecných demokratických hodnot a lidských práv; vzhledem k tomu, že využití internetových technologií by mohlo realizaci této iniciativy usnadnit;
- K. vzhledem k tomu, že EU podporuje mezinárodní zpravodajský kanál Euronews, který vysílá ve 13 jazycích a jehož vysílání je srozumitelné pro 53 % světové populace, je dostupný 410 milionům domácností ve 155 zemích, disponuje celosvětovým satelitním pokrytím, v Evropě je kanálem s potenciálně největším publikem a v arabských zemích a v zemích subsaharské Afriky je prvním nearabským zpravodajským kanálem, který je celosvětově bezplatně dostupný prostřednictvím různých mobilních zařízení;
- L. vzhledem k tomu, že EU má smlouvu o službách se zpravodajským kanálem Euronews již od roku 2005 a poskytuje mu základní finanční prostředky ve výši 5 milionů EUR ročně, aby mohl vytvářet a vysílat řadu programů o evropských záležitostech; vzhledem k tomu, že v letech 2007 a 2009 byly podepsány další dvě smlouvy o službách, podle nichž bude Euronews v následujících 5 letech vyplaceno 5 milionů EUR ročně na vysílání v arabštině a v perštině; vzhledem k tomu, že v prosinci roku 2010 podepsala EU s Euronews víceletou rámcovou dohodu o partnerství; vzhledem k tomu, že finanční příspěvek Komise určený zpravodajskému kanálu Euronews stanovila Komise ve svém rozhodnutí ze dne 8. května 2013 týkajícím se přijetí pozměněného pracovního programu na rok 2013 v oblasti komunikací, které slouží jako finanční rozhodnutí (C(2013)2631); vzhledem k tomu, že příjmy stanice Euronews budou v roce 2014 podle odhadů tvořit z 9 % licenční poplatky akcionářů, ze 49 % komerční zisky a ze 42 % finanční prostředky poskytnuté Komisí a jejími jednotlivými generálními ředitelstvími;
- M. vzhledem k tomu, že redaktorská nezávislost na jakýchkoli politických zásadách je spolu s nestranností, rozmanitostí a úctou k divácké veřejnosti hlavním prvkem výročního prohlášení, v němž se stanice Euronews zavazuje vůči svým divákům¹;
- N. vzhledem k tomu, že v roce 2009 vypracovala Komise posouzení hlavní smlouvy Euronews, které potvrdilo jedinečný a ekonomicky výhodné postavení Euronews jakožto celoevropského zpravodajského subjektu, který v Evropě nabízí své služby většímu množství diváků než jeho konkurenční mezinárodní zpravodajské stanice²;
1. předkládá Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost (ESVČ) tato doporučení:
- a) pochopit význam svobodných evropských sdělovacích prostředků, a zejména finančně udržitelného a nezávislého veřejnoprávního vysílání, pro prosazování demokratických hodnot EU a informování veřejnosti o politikách a cílech v rámci SZBP, a to zejména na základě zvyšování porozumění, pokud jde o otázky, které Evropu spojují i rozdělují, a sbližování evropských občanů v otázkách porozumění zahraniční politice;

¹ <http://www.euronews.com/services-ue/>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2010-3324&language=DA>

- b) zavést soudržnou a silnou strategii EU pro mediální vysílání v rámci vnějších vztahů EU, a tím podporovat svobodu projevu a pluralitu médií a podporovat a posilovat demokracii a lidská práva v Evropě a ve třetích zemích; začlenit tuto vysílací strategii mezi integrované nástroje SZBP;
- c) v rámci této strategie stanovit konkrétní přístup k evropskému rozhlasovému a televiznímu vysílání, a to bez ohledu na nezávislost sdělovacích prostředků a na pravomoci členských států, pokud jde o pověření k provozování veřejné vysílací služby, o její vymezení a organizaci, která:
- i) posílí příznivé vysílací prostředí ve třetích zemích pro rozvoj nezávislých a profesionální rozhlasových a televizních stanic;
 - ii) podpoří mezinárodní vysílání evropských rozhlasových a televizních stanic, aby mohly:
 - působit v pluralitním a konkurenčním mediálním prostředí (díky okamžitému přístupu přímo k aktuálním událostem, možnosti využívat nejnovější technologie a postavení v čele digitální revoluce) a vytvářet původní a různorodý obsah;
 - být redakčně nezávislé;
 - důsledně dodržovat vysílací chartu, která požaduje přesné a objektivní informace a vyvážený a komplexní obraz rozmanitosti EU a jejích členských států, a dodržovat novinářský kodex se zvláštním důrazem na politiky zaměřené na zaručení novinářské nezávislosti, přesnosti a vyváženosti, a v tomto ohledu vytvořit jejich vlastní nezávislé etické kodexy a definovat jejich redakční identitu;
 - poskytovat platformu pro výměnu názorů a diskusi v souvislosti se sociálně nebo politicky relevantními otázkami, a tím vést a utvářet diskusi z evropské perspektivy díky široké síti zpravodajů a povzbuzovat zájem a zapojení veřejnosti;
 - využívat různé způsoby vysílání zpráv a pořadů prezentujících názory, včetně televizního a rozhlasového vysílání a vysílání prostřednictvím internetu, sociálních médií a mobilních platform, s cílem dosáhnout co možná největšího rozšíření informací pro veřejnost mimo EU;
 - odpovídajícím způsobem odrážet rozmanitost názorů a prostředí v EU, a to včetně názorů a situací v nových členských státech;
 - být aktivní při školení budoucích předních evropských novinářů i novinářů ze třetích zemí;
 - bez obav řešit závažné otázky, zabývat se jimi do hloubky a ukazovat objektivní realitu z různých úhlů pohledu;

- d) uznat, že Euronews se svou širokou sítí národních zpravodajských společností a velkým rozšířením má potenciál hrát významnou úlohu v mediální oblasti a při podněcování diskuse o Evropě, a to i ve třetích zemích; rovněž ale uznat, že aby tuto úlohu mohla stanice Euronews hrát, měla by
- i) disponovat prostředky umožňujícími pokračovat v mnohojazyčném vysílání, a to i v neevropských jazycích;
 - ii) nepolevovat v úsilí o posilování redakční nezávislosti;
 - iii) disponovat prostředky umožňujícími podporovat vzdělávání novinářů v evropských otázkách a i nadále nabízet příležitosti pro vzdělávání externích novinářů, zejména prostřednictvím projektu Euronews Network;
 - iv) být dále finančně i strukturálně rozvíjena, aby její vysílání dosáhlo úrovně srovnatelné s celosvětovými zpravodajskými stanicemi;
 - v) zveřejňovat na svých internetových stránkách přehled svých příjmů s cílem zajistit transparentnost svých činností;
- e) poskytnout přímou projektovou externí finanční podporu EU pro ty vysílací subjekty, které již dodržují ve své činnosti nejpřísnější standardy novinářské nezávislosti, přesnosti a vyváženosti a které podporují hodnoty EU, a pro projekty, na jejichž základě by vysílací subjekty nedosahující příslušného stupně nezávislosti, přesnosti a udržitelnosti, mohly tyto standardy splnit, a to s přihlédnutím k tomu, že předpokladem pro každé další financování by mělo být hodnocení výkonu podle měřitelných kritérií;
- f) iniciovat na úrovni EU úvahy zaměřené na zřízení evropské rozhlasové služby s celosvětovou působností;
- g) systematicky se při všech dvoustranných jednáních s příslušnými třetími zeměmi zabývat omezováním svobody sdělovacích prostředků s cílem maximalizovat dopad navrhované strategie EU pro mediální vysílání v rámci jejich vnějších vztahů;
- h) zvýšit povědomí členských států o významu vysílání sdělovacích prostředků z hlediska vnějších vztahů EU a hledat v zájmu větší soudržnosti způsoby, jak navrhovanou strategii EU koordinovat s opatřeními a strategiemi členských států v této oblasti;
- i) usilovat o vytvoření příznivého vysílacího prostředí ve třetích zemích a o rozvoj nezávislých a profesionálních rozhlasových a televizních stanic;
- j) pohotově reagovat v případech, kdy dojde k rušení satelitních signálů pro mezinárodní vysílání evropských sdělovacích prostředků ve třetích zemích nebo kdy třetí země přeruší vysílání evropských stanic;
2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto doporučení Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost a pro informaci členským státům.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	3.3.2014
Výsledek konečného hlasování	+: 37 -: 4 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Nikola Vuljanić, Sir Graham Watson, Boris Zala
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Emine Bozkurt, Andrew Duff, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Emilio Menéndez del Valle, Luis Yáñez-Barnuevo García
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Georges Bach, Zdravka Bušić, Carmen Fraga Estévez, Antigoni Papadopoulou, Wim van de Camp